

**ภาคีเครือข่ายกับกลไกการป้องกันการทุจริต
เลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์***
**NETWORK PARTNERSHIPS WITH ANTI-CORRUPTION MECHANISMS
IN LOCAL ELECTIONS, SURIN PROVINCE**

ชูศักดิ์ คำล้น

Chusak Khamlont

กฤษณา ไวสารวาท

Krisana Vaisamruat

มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

Western University, Thailand

E-mail: 6181010001@western.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหาด้านภาคีเครือข่ายกับกลไกการป้องกันการทุจริตเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ ระหว่างปี พ.ศ. 2540 - 2560 2) ศึกษาปัจจัยภาคีเครือข่ายกับกลไกการป้องกันการทุจริตเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ และ 3) หาแนวทางภาคีเครือข่ายกับกลไกการป้องกันการทุจริตเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก การระดมสมอง และการโฟกัสกรุ๊ป ส่วนผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 จำนวน 10 คน ประกอบด้วย ประธานกรรมการศูนย์ส่งเสริมพัฒนาประชาธิปไตย, ผู้บริหารสถานศึกษา, ประธานกลุ่มสตรี, ผู้แทนเครือข่ายพลเมือง, ดีเจประชาธิปไตยชุมชน, กลุ่มที่ 2 จำนวน 10 คน ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่และผู้ประสานหน่วยงานภาคีเครือข่ายกรรมการศูนย์ส่งเสริมพัฒนาประชาธิปไตย, นักวิชาการด้านประชาธิปไตย, กลุ่มที่ 3 จำนวน 3 กลุ่ม กลุ่มละ 10 คน ได้แก่ เจ้าหน้าที่และประชาชนขององค์การท้องถิ่นรวมพลังประกาศเจตนารมณ์เดินหน้าเครือข่ายตำบลต้นแบบเพื่อจัดการตนเอง รวม 9 ท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัญหาการซื้อสิทธิขายเสียงทั้งนักการเมืองและประชาชน กฎหมายไม่มีความเด็ดขาด การแบ่งพรรคพวก การเรียกรับผลประโยชน์ และนักการเมืองหาผลประโยชน์ให้ตัวเอง 2) ปัจจัยภาคีเครือข่ายกับกลไกการป้องกันการทุจริตเลือกตั้งท้องถิ่น ได้แก่ ปัจจัยการตรวจสอบอำนาจรัฐในระดับท้องถิ่น ปัจจัยการถอดถอนผู้บริหารท้องถิ่น ปัจจัยการเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ ปัจจัยการเสนอการออกกฎหมายท้องถิ่น และปัจจัยการออกเสียงประชามติ และ 3) หาแนวทางภาคีเครือข่ายกับกลไกการป้องกันการทุจริตเลือกตั้งท้องถิ่น ภาคีเครือข่ายภาคประชาชนเข้าใจ รู้จัก

* Received 2 October 2020; Revised 18 December 2020; Accepted 19 December 2020

ท้องถิ่นการปกครองตนเอง ทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม หัวใจของการปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยที่ภาคีเครือข่ายภาคประชาชนมีส่วนร่วมกำหนด

คำสำคัญ: ภาคีเครือข่าย, กลไกการทุจริต, การเลือกตั้งท้องถิ่น, จังหวัดสุรินทร์

Abstract

The Objectives of this research article were to 1) Study the problem of network partnerships and anti-corruption mechanisms in local elections in Surin Province between 1997 - 2017. 2) Study the factors of network partnerships with anti-corruption mechanisms in local elections, Surin Province and 3) Find ways to network partnerships with anti-corruption mechanisms in local elections, Surin Province It is a descriptive study. Using qualitative research methods by in-depth interviews, brainstorming and group posts. The key informants are divided into 3 groups: Group 1 of 10 people, consisting of the Chairman of the Democracy Promotion Center, School Administrators, Chair of Women Group, Representatives of Citizens Network, Community Democracy DJ. Group 2 of 10 people, consisting of staff and coordinators, agencies, network parties, committee members of the Center for Promotion of Democracy, Democracy Scholars, and Group 3 consists of 3 groups of 10 people, including the officials and people of local organizations unite to declare their intention to advance the model sub-district network to self-manage, including 9 localities. The results of the study found that: 1) The problems in the purchase of rights to sell voices for both politicians and the public the law has no absolute certainty. Partisan Claiming benefits and politicians find their own interests. 2) The network partnerships factors with local electoral corruption prevention mechanisms, namely local state power monitoring Factors for removing local administrators Surin Province Local Electoral Factors the Factors proposing local legislation And referendum voting factors and 3) Find ways to network partnerships with local electoral fraud prevention mechanisms. Parties to the networks of the public sector understand Know the local self-government Political, economic and social at the heart of democracy With the participation of network members of the public sector

Keywords: Network Partnerships, Anti-Corruption Mechanisms, Local Elections, Surin Province

บทนำ

องค์กรส่วนปกครองท้องถิ่น ตลอดที่ผ่านมาหลังจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2540 กำหนดให้รัฐกระจายอำนาจซึ่งช่วงที่ผ่านมา บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บทบาทชุดมากในการจัดการเรื่องของท้องถิ่นในแต่ละที่หลังจากที่ผู้วิจัยมีรัฐประหาร 2 ครั้ง ส่งผลต่อการกระจายอำนาจเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะเรื่องการควบคุมดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (โกวิท พวงงาม, 2559) ดังนั้นการปกครองท้องถิ่น เป็นการที่รัฐบาลกระจายอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการปกครองตนเองภายใต้บทบัญญัติของกฎหมาย เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาและสนองตอบต่อความต้องการของชุมชนได้สะดวก รวดเร็ว และตรงกับความต้องการของชุมชน โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นกลไกในการทำหน้าที่แทนรัฐบาล การใช้อำนาจดังกล่าวจะต้องเป็นไปอย่างถูกต้องตรงตามเจตนารมณ์ รวมทั้งก่อให้เกิดผลในลักษณะที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนและท้องถิ่น ประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจจะเป็นผู้กำหนดผู้แทนหรือตัวบุคคลเข้าดำรงตำแหน่งต่าง ๆ เช่น ผู้บริหารท้องถิ่นหรือสมาชิกสภาท้องถิ่น ซึ่งผู้แทนจะต้องเป็นพลเมืองของท้องถิ่นและจะต้องได้รับการเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์จากประชาชนในท้องถิ่นนั้น สำหรับการเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ถือว่ามีความสำคัญต่อประชาชนโดยมีน้อย ซึ่งเป็นกระบวนการประชาธิปไตยฐานราก โดยให้ประชาชนในท้องถิ่นร่วมเลือกผู้ที่เหมาะสมเข้ามาบริหารท้องถิ่นของตน รวมถึงมีสมาชิกสภาท้องถิ่นเป็นผู้ตรวจสอบการใช้อำนาจและงบประมาณของฝ่ายบริหาร โดยการเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์จะเกิดขึ้นเร็ว ๆ นี้ หลังมีแนวโน้มการเมืองระดับชาติเข้าสู่ภาวะปกติ และความพร้อมของคณะกรรมการการเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ เพียงแต่รอความชัดเจนจากรัฐบาลเท่านั้น (สำนักงานเลขาธิการสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร, 2554) ซึ่งการเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์คาดว่าจะถูกจัดขึ้นในต้นปี 2563 หลังจากถูกคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ระงับการเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ไว้

ซึ่งกลไกทางกฎหมายเพื่อให้การกระจายอำนาจเป็นไปอย่างโปร่งใสและสามารถถูกตรวจสอบจากประชาชนและองค์กรต่าง ๆ ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ (สมัย สายอ่อนตา, 2562) การปกครองตนเองในรูปแบบของการปกครองส่วนท้องถิ่นในกรอบของการกระจายอำนาจย่อมจะนำไปสู่การพัฒนาวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยซึ่งจะเป็นฐานสำคัญของการเมืองระดับชาติโดยรวมถ้าหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นครอบคลุมในการเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์สามารถทำหน้าที่ได้อย่างสัมฤทธิ์ผลจนเกิดการพัฒนารูปแบบประชาธิปไตยย่อมจะช่วยสร้างความเข้าใจและความรู้ให้แก่ประชาชนในระดับรากหญ้า พร้อมทั้งการฝึกทักษะกับผู้ซึ่งเป็นผู้บริหารและผู้ทำงานในสถานิติบัญญัติของท้องถิ่น ซึ่งหมายความว่า ความรู้ทางการเมือง ทักษะทางการเมือง และประสบการณ์ในการทำงานภายใต้ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมจะหลอมกลายเป็นวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยให้เกิดขึ้นในการเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ และ

นี่คือตัวแปรที่สำคัญอย่างยิ่งเกี่ยวกับการปกครองตนเอง และยังเป็นการสร้างความเป็นประชาธิปไตยอย่างยั่งยืนผ่านเรียนรู้โดยการฝึกการลงมือกระทำด้วยตัวเอง (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์, 2562)

ถึงตอนนี้ 6 - 7 ปีที่ผ่านมา ยังไม่มีการเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์โดยให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเดิมเป็นผู้รักษาหรือหรือปลัดรักษาการแทนนายกเทศนาหรือที่ที่ไม่มีนายกคนเดิม จากปัญหาดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงมุ่งเน้นหาวิธีการเพื่อกำหนดทิศทาง และวิธีการให้เกิดความชัดเจนและเป็นการสร้างคุณค่าให้กับผู้นำท้องถิ่นในภาพรวม นอกจากหน้าที่ประสานการพัฒนาที่ดีต้องมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการพัฒนาชุมชนและสังคมต่อไป ผู้วิจัยจึงได้ทำการวิจัยเชิงคุณภาพ เรื่อง ภาวการณ์ซื้อขายกับกลไกการป้องกันการทุจริตเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมแล้ว แม้สังคมไทยจะถือได้ว่าเป็นสังคมแห่งสันติเมื่อเปรียบเทียบกับอีกหลายการเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ในโลก แต่ก็อาจมีบางช่วงเวลาที่ความขัดแย้งได้ปรากฏตัวขึ้นและมีแนวโน้มว่าจะกลับกลายเป็นความรุนแรง เริ่มแต่ระดับปัจเจกบุคคล ชุมชน องค์กร และหน่วยงานต่าง ๆ จนถึงระดับการเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์และระหว่างการเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ ซึ่งอาจมีสาเหตุพื้นฐานมาจากความไม่เป็นธรรมในสังคม การจัดสรรผลประโยชน์ที่ไม่เท่าเทียม ตลอดจนความแตกต่างทางด้านความคิดความเชื่อ วิถีชีวิต และวัฒนธรรม แม้ทุกฝ่ายจะพยายามแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งและความรุนแรงในอดีตที่ผ่านมา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาด้านภาวการณ์ซื้อขายกับกลไกการป้องกันการทุจริตเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ระหว่างปี พ.ศ. 2540 - 2560
2. เพื่อศึกษาปัจจัยภาวการณ์ซื้อขายกับกลไกการป้องกันการทุจริตเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์
3. เพื่อหาแนวทางภาวการณ์ซื้อขายกับกลไกการป้องกันการทุจริตเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) จากทัศนะของผู้ให้ข้อมูล (Key Informant) โดยผู้วิจัยกำหนดระยะเวลาการดำเนินการไว้ จำนวน 12 เดือน (สิงหาคม 2562 - กรกฎาคม 2563) ผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวน 50 คน ซึ่งผู้วิจัยทำการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจง (Purposive Sampling) แบ่งวิธีดำเนินการวิจัยออกเป็น 3 ขั้นตอน เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัญหาด้านภาวการณ์ซื้อขายกับกลไกการป้องกันการทุจริตเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญกลุ่มที่ 1 จำนวน 10 คน ประกอบด้วย

ประธานกรรมการศูนย์ส่งเสริมพัฒนาประชาธิปไตย, ผู้บริหารสถานศึกษา, ประธานกลุ่มสตรี, ผู้แทนเครือข่ายพลเมือง, ตีเจประชาธิปไตยชุมชน, โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In - Depth Interview) และใช้เทคนิคในการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่งโครงสร้าง (Semi - Structured Interview) สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยการจัดเตรียมฐานข้อมูลเพื่อให้สามารถนำไปใช้วิเคราะห์ให้ง่ายขึ้น ด้วยการจัดทำกลุ่มข้อมูล มีการตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เพื่อความเชื่อมั่นของข้อมูลที่ได้รับ และเพื่อนำไปใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แนวทางการวิเคราะห์ข้อมูลได้นำหลักการ 3 ประการ ประกอบด้วย การลดทอนและกลั่นกรองข้อมูล การแสดงและพรรณนาข้อมูล และการหาข้อสรุปและตรวจผลการวิจัย เป็นกระบวนการหาข้อสรุปและการตีความหมายของผลหรือข้อค้นพบต่อไป (เอกพร รักความสุข, 2559)

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาปัจจัยภาคีเครือข่ายกับกลไกการป้องกันการทุจริตเลือกตั้งท้องถิ่น จังหวัดสุรินทร์ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญกลุ่มที่ 2 จำนวน 10 คน ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่และผู้ประสานหน่วยงานภาคีเครือข่ายกรรมการศูนย์ส่งเสริมพัฒนาประชาธิปไตย, นักวิชาการด้านประชาธิปไตย สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In - Depth interview) และใช้เทคนิคในการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่งโครงสร้าง (Semi - Structured Interview) สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1

ขั้นตอนที่ 3 หาแนวทางภาคีเครือข่ายกับกลไกการป้องกันการทุจริตเลือกตั้งท้องถิ่น จังหวัดสุรินทร์ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ กลุ่มที่ 2 ดังรายละเอียดที่กล่าวมาในขั้นตอนที่ 2 ร่วมกับกลุ่มที่ 3 ประกอบด้วย จำนวน 3 กลุ่ม กลุ่มละ 10 คน ได้แก่ เจ้าหน้าที่และประชาชนขององค์การท้องถิ่นรวมพลังประกาศเจตนารมณ์เดินหน้าเครือข่ายตำบลต้นแบบเพื่อจัดการตนเองขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์ เทศบาลเมืองสุรินทร์ อำเภอเมืองสุรินทร์ เทศบาลตำบลลำดวนสุรินทร์ อำเภอลำดวน เทศบาลตำบลท่าตูม อำเภوتاตูม เทศบาลตำบลเมืองแกลง และอำเภوتاตูม รวม 9 ท้องถิ่น สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) และใช้เทคนิคการระดมสมอง (Brainstorming) และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) โดยผู้วิจัยจะเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม (Non - Participant Observation) โดยผู้วิจัยจะทำการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล และบันทึกข้อมูลจากปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจากการสังเกต โดยผู้วิจัยไม่มีส่วนร่วมในปรากฏการณ์นั้น ๆ สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพปัญหาด้านภาคีเครือข่ายกับกลไกการป้องกันการทุจริตเลือกตั้งเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ พบว่า กลุ่มองค์กรเครือข่ายตำบลต้นแบบเพื่อจัดการตนเอง หน่วยงานภาคีเครือข่ายกรมการศูนย์ส่งเสริมพัฒนาประชาธิปไตย สื่อมวลชน และประชาชนทั่วไปในพื้นที่ 17 อำเภอของจังหวัดสุรินทร์ เครือข่ายพลเมืองประกอบด้วยดีเจประชาธิปไตยชุมชน ประธานกรรมการศูนย์ส่งเสริมพัฒนาประชาธิปไตย และเลขานุการศูนย์ส่งเสริมพัฒนาประชาธิปไตย บุคลากรทางการศึกษา ผู้แทนกลุ่มสตรี และเครือข่ายอื่น ๆ ในองค์กรปกครองส่วนเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ ประชาชนในฐานะผู้เป็นเจ้าของอำนาจที่แท้จริง เป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการผลักดันให้กลไก และการดำเนินการกิจการพัฒนาเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล การมีส่วนร่วมของประชาชนในเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ ต่อการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ จึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด ซึ่งประชาชนในเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ สามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้ การใช้สิทธิในการเลือกสรรหรือเลือกตั้งผู้แทนของตนเองเข้าไป เพื่อเป็นตัวแทนในการพิทักษ์รักษาผลประโยชน์ และกำหนดทิศทางการพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการ ของตนเอง และชุมชน สอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลหลักที่ พบว่า

“การจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ ในรูปแบบใดก็ตามถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ และความสามารถในการปกครองตนเองในด้านรายได้ จำนวนและความหนาแน่นของประชากร และพื้นที่ที่ต้องรับผิดชอบ ประกอบกัน องค์กรปกครองส่วนเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ มีหน้าที่และอำนาจดูแลและจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ ตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ การจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะใดที่สมควรให้เป็นหน้าที่และอำนาจโดยเฉพาะขององค์กรปกครองส่วนเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ แต่ละรูปแบบ หรือให้องค์กรปกครองส่วนเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการใด ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งต้องสอดคล้องกับรายได้ขององค์กรปกครองส่วนเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ ตามวรรคสี่ และกฎหมายดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับกลไกและขั้นตอนในการกระจายหน้าที่และอำนาจ ตลอดจนงบประมาณและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจดังกล่าวของส่วนราชการให้แก่องค์กรปกครองส่วนเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ด้วย” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญกลุ่มที่ 1, 2563)

ดังนั้นจากบทบาทและสิทธิหน้าที่ของประชาชน ที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ ดังกล่าว จึงกล่าวได้ว่า ประชาชนเป็นองค์ประกอบหรือปัจจัยที่สำคัญที่จะให้องค์กรปกครองเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ เป็นองค์กรที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับ

ประชาชนได้เป็นที่พึ่งและเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน จำเป็นต้องมีการดำเนินงานในลักษณะ "ประชาสังคม" กล่าวคือ มีการรวมตัวของชุมชนเป็นองค์กร หรือ ชมรม หรือกลุ่มต่าง ๆ อย่างหลากหลาย ตามความต้องการของชุมชนเพื่อให้ทุกส่วนของชุมชน ได้มีส่วนร่วมทั้งในการกำหนดวิสัยทัศน์ การกำหนดปัญหา การวิเคราะห์ปัญหา การวางแผน การดำเนินการ และติดตามกำกับการณ์โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ จะเป็นองค์ภาคีหนึ่งที่สำคัญ และมีบทบาทร่วมกับองค์กรต่าง ๆ ของชุมชนนั้นในการดำเนินการพัฒนา

ผลการศึกษาวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาปัจจัยภาคีเครือข่ายกับกลไกการป้องกันการทุจริตเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ พบว่า ปัจจัยการตรวจสอบอำนาจรัฐในระดับท้องถิ่น ประชาชนในท้องถิ่นมีความตื่นตัวทางการเมืองสูง ทำให้ลดบทบาทของภาครัฐลง ในขณะที่อังกฤษ ญี่ปุ่น และโดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศไทย ซึ่งเป็นรูปแบบรัฐเดี่ยวที่โครงสร้างเอื้ออำนวยให้รัฐบาลกลางหรือส่วนกลางเข้าไปมีบทบาทโดยตรงต่อการแทรกแซงหรือกำกับท้องถิ่นค่อนข้างมาก อย่างไรก็ตาม ในช่วงปลายศตวรรษที่ 20 หรือประมาณสิบปีที่ผ่านมา ประเทศต่าง ๆ มีพัฒนาการและการปฏิรูปการปกครองท้องถิ่นไปสู่ความเป็นประชาธิปไตย ทำให้ภาคีเครือข่ายภาคประชาชน มีบทบาทมากขึ้น ทั้งในสังคมระดับชาติและการจัดการชุมชนท้องถิ่นของตนเอง, ปัจจัยการถอดถอนผู้บริหารท้องถิ่น ผู้มาใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงทั้งหมดในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีที่มีผู้มาใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงทั้งหมดในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น และมีคะแนนเสียงจำนวนไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มาลงคะแนนเสียง เห็นว่าสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นนั้นไม่สมควรดำรงตำแหน่งต่อไป บุคคลนั้นต้องพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันลงคะแนนเสียง, ปัจจัยการเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ ท่ามกลางสถานการณ์ที่เปราะบาง ต้องสร้างวิกฤติให้เป็นโอกาส ท่ามกลางความสูญเสียต้องทำให้กำไรให้ได้ดี มั่นรอเวลามานานแล้ว กลุ่มอนุรักษ์นิยมต่อต้านการเปลี่ยนแปลงมา 15 ปีนานพอแล้ว กระแสรูปแบบการปกครองท้องถิ่น จังหวัดจัดการตนเอง ถูกปลุกกระแสเข้ามาอีก หลังจากหายไปนานกว่า 7 ปี สำคัญว่า การจุดติด การเลือกตั้งท้องถิ่น ตอนนี้จุดติดแล้ว การตีเหล็ก ต้องตีตอนเหล็กร้อน ท่ามกลางวิกฤติต่าง ๆ ของสังคม การลดหย่อนผ่อนปรนอะไรลงสักอย่าง จะทำให้วิกฤติต่าง ๆ ที่มีมากมายลดลงได้, ปัจจัยการเสนอการออกกฎหมายท้องถิ่น เจอนไขหลักที่เป็นอุปสรรคต่อการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นโดยประชาชน ได้แก่ การกำหนดจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ไม่สอดคล้องกับขนาดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง การร่างข้อบัญญัติทั้งฉบับประกอบคำร้องมาเสนอต่อประธานสภา ซึ่งประชาชนทั่วไปไม่มีความรู้ความสามารถในการร่างข้อบัญญัติได้ และขั้นตอนการพิจารณาของสภาท้องถิ่นมิได้กำหนดให้ตัวแทนประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น อธิบาย หรือชี้แจงข้อเท็จจริงในการพิจารณาของสภาท้องถิ่น และปัจจัยการออกเสียง

ประชามติ เพื่อให้เกิดความหลากหลายทางแนวความคิด ควรที่จะคิดและวิเคราะห์ด้วยหลัก เหตุและผลก่อนการตัดสินใจ โดยต้องไม่คล้อยตามกระแสหรือสถานการณ์ ต้องไม่ยอมรับการ ชักจูงด้วยประโยชน์อื่นใดในทางมิชอบ ต้องแยกแยะระหว่างความชอบหรือไม่ชอบในตัวบุคคล กับสาระของรัฐธรรมนูญทั้งฉบับ สอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลหลักพบว่า

“ปัจจัยการตรวจสอบอำนาจรัฐในระดับท้องถิ่น ปัจจัยการถอดถอนผู้บริหารท้องถิ่น ปัจจัยการเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ ปัจจัยการเสนอการออกกฎหมายท้องถิ่น และปัจจัย การออกเสียงประชามติ อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของผู้ว่าราชการจังหวัด กรณีท้องถิ่นที่อยู่ ภายใต้การกำกับดูแลของผู้ว่าราชการจังหวัด เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้รับคำร้องขอดำเนินการ ให้มีการลงคะแนนเสียงถอดถอนโดยผู้ว่าราชการจังหวัด จะต้องส่งคำร้องนั้นไปให้สมาชิกสภา ท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ที่ถูกร้องขอให้ลงคะแนนเสียงถอดถอนภายใน 7 วัน นับแต่วันที่ ได้รับคำร้องและสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นนั้น จะต้องจัดทำคำชี้แจงข้อเท็จจริง เพื่อแก้ข้อกล่าวหาตามคำร้องยื่นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดภายใน 30 วัน นับแต่วันที่รับแจ้งคำ ร้อง และเมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้รับคำชี้แจงข้อเท็จจริงเพื่อแก้ข้อกล่าวหาของสมาชิกสภา ท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นแล้ว เมื่อครบกำหนด 30 วัน ผู้ว่าราชการจังหวัดจะแจ้งให้ คณะกรรมการเลือกตั้งทราบภายใน 7 วัน เพื่อดำเนินการจัดให้มีการลงคะแนนถอดถอน สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นต่อไป” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญกลุ่มที่ 2, 2563)

ดังนั้นจากการเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ต่าง ๆ รวมทั้งกลไกการป้องกันการ ทุจริตเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ที่กล่าวมา จะเห็นว่าในระยะที่ผ่านมาการกำกับดูแล และตรวจสอบหน่วยการปกครองท้องถิ่นจะเน้นที่บทบาทของภาครัฐโดยเฉพาะจากส่วนกลาง เพื่อให้อยู่ในทิศทางและมาตรฐานที่ส่วนกลางเป็นผู้กำหนด ความแตกต่างในระหว่าง การเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ต่าง ๆ จะอยู่ที่ระดับความเข้มข้นของการควบคุมของแต่ละ การเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ ประชาชนในท้องถิ่นมีความตื่นตัวทางการเมืองสูง ทำให้ลด บทบาทของภาครัฐลง เงื่อนไขหลักที่เป็นอุปสรรคต่อการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นโดยประชาชน ได้แก่ การกำหนดจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ไม่สอดคล้องกับ ขนาดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง การร่างข้อบัญญัติทั้งฉบับประกอบคำร้องมา เสนอต่อประธานสภา ซึ่งประชาชนทั่วไปไม่มีความรู้ความสามารถในการร่างข้อบัญญัติได้ และ ขั้นตอนการพิจารณาของสภาท้องถิ่นไม่ได้กำหนดให้ตัวแทนประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมแสดง ความเห็น อธิบาย หรือชี้แจงข้อเท็จจริงในการพิจารณาของสภาท้องถิ่น

ผลการศึกษาวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อหาแนวทางภาคีเครือข่ายกับกลไก การป้องกันการทุจริตเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ ผลการศึกษาวิจัย การจัดตั้งองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบใดให้คำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ การจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะใดที่สมควรให้เป็น หน้าที่และอำนาจโดยเฉพาะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ ให้เป็นไปตามที่

กฎหมายบัญญัติซึ่งต้องสอดคล้องกับรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามวรรคสี่ และกฎหมายดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับกลไกและขั้นตอนในการกระจายหน้าที่และอำนาจ ตลอดจนงบประมาณและบุคลากรที่เกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจดังกล่าวของส่วนราชการให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย สอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลหลัก พบว่า

“กลไกการป้องกันการทุจริตเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ ด้านกฎหมาย ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่และเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งผู้สมัคร ก่อนประกาศผลการเลือกตั้งเช่นเดิม และให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการเลือกตั้ง ภายใน 60 วัน ขยายระยะเวลากรณีการกระทำความผิดตามกฎหมายเลือกตั้ง จากเดิมกฎหมายกำหนดระยะเวลา 90 วันก่อนวันครบวาระ เป็น 180 วันก่อนวันครบวาระ ให้มีการคุ้มครองพยานตามกฎหมาย ให้พนักงานสืบสวนสอบสวนของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ในส่วนที่เกี่ยวกับการออกหมายเรียกบุคคลมาให้ถ้อยคำ หรือ ค้น เพื่อพิสูจน์ทราบการกระทำความผิดตามกฎหมายเลือกตั้งได้ กำหนดให้การหาเสียงเลือกตั้ง แสดงถึงแหล่งที่มาของเงินที่จะใช้จ่ายตามนโยบายและอยู่ในกรอบของกฎหมายว่าด้วยการคลัง และการงบประมาณของรัฐ การลงมติของคณะกรรมการการเลือกตั้งในการสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่หรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งก่อนประกาศผลการเลือกตั้ง ต้องใช้คะแนนเสียงไม่น้อยกว่า สี่ในห้า ในขณะที่กรณีภายหลังประกาศผลการเลือกตั้ง ให้ใช้คะแนนเสียงข้างมาก จึงควรกำหนดให้ใช้เสียงข้างมากในทุกกรณี เพื่อให้การวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นไปในมาตรฐานเดียวกัน ให้ศาลพิจารณาข้อเท็จจริงในสำนวนของคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นหลักในการพิจารณา จัดตั้งศูนย์ป้องกันและปราบปรามการทุจริตในการเลือกตั้ง โดยมีผู้แทนของหน่วยงานด้านความมั่นคง เพื่อเป็นการบูรณาการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเลือกตั้งให้เป็นรูปธรรม และเป็นศูนย์รวมข้อมูลผู้สมัคร ตัวแทน หักคะแนน และข้อมูลในการเลือกตั้ง โดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยมาช่วยสนับสนุนในการ ปฏิบัติงาน ปฏิบัติการเชิงรุก โดยวิเคราะห์พื้นที่เป้าหมายที่มีการแข่งขันรุนแรง และส่งชุด ปฏิบัติการหาข่าว ชุดสืบสวนสอบสวน ลงพื้นที่เพื่อจัดทำสำนวนพร้อมข้อมูลการข่าวนำเสนอ คณะกรรมการการเลือกตั้ง สร้างระบบจริยธรรมสำหรับพนักงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง และมีการลงโทษทางวินัยที่รุนแรงหากพบว่ามีกรณีฝ่าฝืนจริยธรรม ประชาสัมพันธ์ ให้ประชาชนได้รายละเอียดกระบวนการขั้นตอนการพิจารณาสำนวนของคณะกรรมการการเลือกตั้ง และให้ผู้มีส่วนได้เสียสามารถตรวจสอบติดตามสอบถามความคืบหน้าได้ทางสำนักงาน คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด และมีการพัฒนาระบบการตรวจสอบความคืบหน้า ผ่าน ทางเว็บไซต์ รวมทั้งให้ผู้มีส่วนได้เสียสามารถตรวจสอบคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อให้เกิดความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญกลุ่มที่ 2, 2563); (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญกลุ่มที่ 3, 2563)

ดังนั้น ควรมีการเพิ่มประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาการทุจริตการเลือกตั้งท้องถิ่น จังหวัดสุรินทร์ ด้านกฎหมาย ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์มีอำนาจสั่งให้มีการเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ใหม่และเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งผู้สมัครก่อนประกาศผลการเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์เช่นเดิม และให้คณะกรรมการการเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ ประกาศผลการเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ภายใน 60 วัน ขยายระยะเวลาการดำเนินการทำความผิดตามกฎหมายเลือกตั้ง จากเดิมกฎหมายกำหนดระยะเวลา 90 วันก่อนวันครบวาระ เป็น 180 วันก่อนวันครบวาระ ให้มีการคุ้มครองพยานตามกฎหมาย ให้พนักงานสืบสวนสอบสวนของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์มีอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ในส่วนที่เกี่ยวกับการออกหมายเรียกบุคคลมาให้ถ้อยคำหรือ ค้น เพื่อพิสูจน์ทราบการทำความผิดตามกฎหมายเลือกตั้งได้ กำหนดให้การหาเสียงเลือกตั้งโดยนโยบายประชานิยมทั้งในการเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ ต้องให้ผู้ที่มาหาเสียงแสดงถึงแหล่งที่มาของเงินที่จะใช้จ่ายตามนโยบายและอยู่ในกรอบของกฎหมายว่าด้วยการคลังและการงบประมาณของรัฐ การลงมติของคณะกรรมการการเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ในการสั่งให้มีการเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ใหม่หรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งก่อนประกาศผลการเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ ต้องใช้คะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสี่ในห้า ในขณะที่กรณีภายหลังประกาศผลการเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ ให้ใช้คะแนนเสียงข้างมาก จึงควรกำหนดให้ใช้เสียงข้างมากในทุกกรณี เพื่อให้การวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการการเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์เป็นไปในมาตรฐานเดียวกัน ให้กฎหมายกำหนดไว้ว่าในการพิจารณาคดีเลือกตั้ง ให้ศาลพิจารณาข้อเท็จจริงในสำนวนของคณะกรรมการการเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์เป็นหลักในการพิจารณา ดังเช่นกรณีสำนวนของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติในศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

อภิปรายผล

ผลการอภิปรายตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 สภาพปัญหาด้านภาคีเครือข่ายกับกลไกการป้องกันการทุจริตเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ ระหว่างปี พ.ศ. 2540 - 2560 พบว่า การจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้คำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นและความสามารถในการปกครองตนเอง การป้องกันการทุจริต และการใช้จ่ายเงินอย่างมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและความแตกต่างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ และต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์ และการป้องกันการก้าวล่วงการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการส่วนท้องถิ่นด้วย การบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งต้องใช้ระบบคุณธรรมและต้องคำนึงถึงความเหมาะสมและความจำเป็นของแต่ละท้องถิ่นและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แต่ละรูปแบบ การจัดให้มีมาตรฐานที่สอดคล้องกันเพื่อให้สามารถพัฒนาร่วมกันหรือการสับเปลี่ยนบุคลากรระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันได้ สมาชิกสภาท้องถิ่นต้องมาจากการเลือกตั้ง ผู้บริหารท้องถิ่นให้มาจากการเลือกตั้งหรือมาจากความเห็นชอบของสภาท้องถิ่นหรือในกรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ จะให้มาโดยวิธีอื่นก็ได้ แต่ต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนด้วย ซึ่งเทียบเคียงกับงานวิจัยของ ณัชชานุช พิชิตธนารัตน์ เรื่อง การทุจริตเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรี พบว่า การทุจริตเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรี สามารถจำแนกได้ 2 รูปแบบ คือ การทุจริตเลือกตั้งทางตรงและการทุจริตเลือกตั้งทางอ้อม โดยมีวิธีการและเครือข่ายในการทุจริตเลือกตั้งหลายรูปแบบ หน่วยงานที่กำกับดูแลการเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ที่สำคัญคือคณะกรรมการการเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ (กกต.) ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ประจำจังหวัดเพชรบุรีประสบปัญหาในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเลือกตั้งท้องถิ่นที่เกิดขึ้นหลายประการ ทำให้เกิดการทุจริตในการเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ทุกระดับ ดังนั้น แนวทางในการป้องกันและการแก้ไขปัญหาการทุจริตเลือกตั้งท้องถิ่นขององค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ในจังหวัดเพชรบุรี โดยเฉพาะ กกต. คือการแก้ไขปรับปรุง กฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยให้อำนาจและบทบาทแก่คณะกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ประจำจังหวัดเพิ่มมากขึ้น และ กกต. ควรสร้างความรู้ ความเข้าใจและปลูกจิตสำนึกแก่ประชาชนในเรื่องผลเสียของการทุจริตเลือกตั้งอย่างจริงจังให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง (ณัชชานุช พิชิตธนารัตน์, 2561)

ผลการอภิปรายตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ปัจจัยภาคีเครือข่ายกับกลไกการป้องกันการทุจริตเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ พบว่า ปัจจัยหลักคือ รากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย เพราะการปกครองท้องถิ่น จะเป็นสถาบันฝึกสอนการเมืองการปกครองให้แก่ประชาชน ให้ประชาชนรู้สึกว่าได้มีส่วนร่วมได้ส่วนเสียการปกครองการบริหารท้องถิ่น เกิดความรับผิดชอบและวางแผนต่อประโยชน์อันพึงมีต่อท้องถิ่นที่ตนอาศัยอยู่ อันจะนำมาซึ่งความศรัทธา เลื่อมใสในการปกครองโดยระบอบประชาธิปไตย การปกครองท้องถิ่นยังเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลซึ่งเป็นหลักการสำคัญของการกระจายอำนาจ นอกจากนี้การปกครองท้องถิ่นยังทำให้ประชาชนรู้จักปกครองตนเอง มีส่วนร่วมในการปกครอง ซึ่งจะทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้อุปสรรค ปัญหาและช่วยกันแก้ปัญหาในท้องถิ่นของตนเอง การจัดทำกลไกการป้องกันการทุจริตเลือกตั้งท้องถิ่นนับมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการกำหนดกลไกการป้องกันการทุจริตเลือกตั้งท้องถิ่นทิศทางและอนาคตในการพัฒนาแต่ละท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเกิดการกระจายอำนาจการปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นองค์กรที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนและปัญหาของชุมชนอย่างแท้จริง ซึ่งเทียบเคียงกับงานวิจัยของ ทัดดนัย คุ่มครอง เรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบการทุจริตเลือกตั้งขององค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า การใช้หวัคະແນ ระบบอุปถัมภ์ การวางแผนการเลือกตั้งท้องถิ่น

เป็นลักษณะในไปของการเลือกตั้งท้องถิ่นทุกแห่งที่จะต้องมี และหากในองค์การบริหารส่วนตำบลเอ และเทศบาลบี มีการใช้หวัคะแนน ระบบอุปถัมภ์ การวางแผนการเลือกตั้งท้องถิ่น มีการใช้ในทางที่ผิดส่งผลต่อการทำการทุจริตการเลือกตั้งท้องถิ่น และพบว่ารูปแบบการทุจริตเลือกตั้งขององค์การบริหารส่วนตำบลเอ มีรูปแบบการทุจริตการเลือกตั้งท้องถิ่น การซื้อเสียง การโกงแบบย้ายคนเข้าและออก การจัดให้มีคนของตนเป็นคณะกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่น และในส่วนของเทศบาลบี มีรูปแบบการทุจริตการเลือกตั้งท้องถิ่น รูปแบบการซื้อเสียง การตลาดการเมือง และการใช้อำนาจรัฐ และเมื่อทำการเปรียบเทียบรูปแบบการทุจริตการเลือกตั้งท้องถิ่นระหว่าง องค์การบริหารส่วนตำบลเอ และเทศบาลบี พบว่า มีรูปแบบการทุจริตการเลือกตั้งท้องถิ่นที่เหมือนกันและแตกต่างกันรูปแบบการทุจริตการเลือกตั้งท้องถิ่นเหมือนกัน (ทัตตณัย คุ่มครอง, 2559)

ผลการอภิปรายตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ศึกษาแนวทางภาคีเครือข่ายกับกลไกการป้องกันการทุจริตเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ พบว่า การกำหนดกลไกการป้องกันการทุจริตเลือกตั้งท้องถิ่นภารกิจ และแนวทางการดำเนินงาน เพื่อนำไปสู่จุดมุ่งหมายอย่างเป็นระบบ ซึ่งจะช่วยให้การกำหนดกลไกการป้องกันการทุจริตเลือกตั้งท้องถิ่นแผนงานโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีทิศทางที่สอดคล้องและประสานสนับสนุนในจุดมุ่งหมายร่วมกัน ซึ่งนอกจากจะทำให้ปัญหาและความต้องการได้รับตอบสนองอย่างเหมาะสมแล้วยังเป็นการบริหารทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด และยังเป็นการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการถ่ายโอนภารกิจจากหน่วยงานส่วนกลางและส่วนภูมิภาคในอนาคต เป้าหมายสำคัญในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์กลไกการป้องกันการทุจริตเลือกตั้งท้องถิ่น คือการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกลไกการป้องกันการทุจริตเลือกตั้งท้องถิ่นในรูปของภาคีเครือข่ายภาคประชาคมชุมชนและประชาคมท้องถิ่น อันจะเป็นการเข้าไปมีส่วนร่วมกำหนดกลไกการป้องกันการทุจริตเลือกตั้งท้องถิ่นอนาคตและวิถีชีวิตความเป็นไปในชุมชนของตนเองตามรูปแบบการกลไกการป้องกันการทุจริตเลือกตั้งท้องถิ่นอย่างมีส่วนร่วมของชุมชนที่กระทำจากเบื้องล่างขึ้นสู่เบื้องบน อีกทั้งใช้กระบวนการภาคีเครือข่ายภาคประชาคมชุมชนประชาคมท้องถิ่น แกนนำชุมชน เครือข่ายภาคประชาชน และองค์กรพัฒนาต่าง ๆ ในการผลักดันให้เกิดการรวมตัวกันเพื่อพัฒนาท้องถิ่น จากการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่น การพัฒนาชนบทในด้านต่าง ๆ ที่ผ่านมายังไม่สัมฤทธิ์ผลเท่าที่ควร สอดคล้องกับงานวิจัยของ Mariya Polner and Robert Ireland เรื่อง Overview of Literature on Corruption ภาพรวมของวรรณกรรมเกี่ยวกับการทุจริต การทุจริตซึ่งอาจเป็นประโยชน์ต่อสมาชิก ทฤษฎีการต่อต้านการทุจริตกรอบกฎหมาย, กรณศึกษา, คำแนะนำนโยบายและการวิเคราะห์ทางเศรษฐกิจ บรรณานุกรมที่ครอบคลุมมากขึ้นซึ่งรวมถึงเครื่องมือทางกฎหมายการต่อต้านการทุจริต ดังนั้นการพัฒนาและใช้เครื่องมือในการวัดการทุจริตอย่างมีประสิทธิภาพและแม่นยำสามารถช่วยผู้กำหนดนโยบายประเมินสถานการณ์ปัจจุบันและพัฒนาทางเลือกนโยบายได้ดีขึ้น วรรณกรรมที่

อ้างอิงในเอกสารนี้ครอบคลุมหัวข้อการวิจัยการทุจริตหลายรูปแบบรวมถึงกรอบทฤษฎีการต่อต้านการทุจริตกรอบกฎหมาย, กรณีศึกษา, คำแนะนำนโยบายและการวิเคราะห์ทางเศรษฐกิจ บรรณานุกรมที่ครอบคลุมมากขึ้นซึ่งรวมถึงเครื่องมือทางกฎหมายระหว่างประเทศด้านการต่อต้านการทุจริตได้ถูกนำเสนอในตอนท้ายของบทความ ผู้อ่านที่สนใจสามารถดึงข้อสรุปของตนเองตามการวิเคราะห์ในการศึกษาซึ่งสามารถทำหน้าที่เป็นพื้นหลังทั่วไปและมุ่งสำหรับการวิจัยต่อไป (Mariya Polner and Robert Ireland, 2010)

องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้ใหม่จากการศึกษาวิจัย เรื่อง ภาคิเครือข่ายกับกลไกการป้องกันการทุจริตเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ คือ 3 ค. 7 ห. ได้แก่ เคารพในหลักการประชาธิปไตยในการจัดการเลือกตั้งท้องถิ่น เคารพประชาชนในการจัดการเลือกตั้งท้องถิ่น เคารพตนเองในความซื่อสัตย์สุจริต หน้าที่ให้บริการประชาชนในการจัดการเลือกตั้งท้องถิ่น หน้าที่ในการปฏิบัติงานด้านวิชาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ หน้าที่ในการอุทิศเวลาให้ในการปฏิบัติราชการในการจัดการเลือกตั้งท้องถิ่น หน้าที่ในความเป็นกลางในการจัดการเลือกตั้งท้องถิ่น หน้าที่ในการเคารพเชื่อฟังประชาชนในระบอบประชาธิปไตย หน้าที่ในการที่การเคารพในหลักความชอบด้วยกฎหมาย และหน้าที่ในกาเปิดเผยข้อมูลที่ประชาชนต้องรู้ในการจัดการเลือกตั้งท้องถิ่น

สรุป/ข้อเสนอแนะ

รัฐบาลควรกำหนดแนวทางในการพัฒนาภาคิเครือข่ายภาคประชาชนจึงเป็นผู้มีความเหมาะสมที่จะแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นนั้นมากที่สุด และกิจการบางอย่างเป็นเรื่องเฉพาะท้องถิ่น ไม่เกี่ยวกับท้องถิ่นอื่น ๆ และไม่มีส่วนได้ส่วนเสียต่อประเทศโดยรวม จึงเป็นการสมควรที่จะให้ภาคิเครือข่ายภาคประชาชนท้องถิ่นดำเนินการเอง รัฐบาลควรกำหนดแนวทางในการพัฒนาภาคิเครือข่ายภาคประชาชนออกเสียงประชามติ (Reference) ให้ภาคิเครือข่ายภาคประชาชนมีอำนาจถอดถอน (Recall) ซึ่งจะทำให้ภาคิเครือข่ายภาคประชาชนเกิดความสำนึกในความสำคัญของตนเองต่อท้องถิ่น และมีส่วนรับรู้ถึงปัญหาและแก้ไขปัญหาท้องถิ่นของตน และรัฐบาลควรกำหนดแนวทางในการพัฒนารากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย เกิดการเลือกตั้งท้องถิ่น และวางแผนต่อประโยชน์อันพึงมีต่อท้องถิ่นที่ตนอยู่ อาศัยอันจะนำมาซึ่งความศรัทธาเลื่อมใสในระบอบการปกครองประชาธิปไตยในที่สุด ด้านข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย รัฐบาลควรดำเนินเรื่องที่สำคัญ ๆ หรือกิจการใหญ่ ๆ ระดับชาติ อันเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติโดยรวม และมีความคล่องตัวในการดำเนินงานของรัฐบาล จะมีมากขึ้น รัฐบาลควรสร้างผู้นำทางการเมืองและการบริหารท้องถิ่นในอนาคต ผู้นำหน่วยการปกครองท้องถิ่นย่อมเรียนรู้ประสบการณ์ทางการเมือง การเลือกตั้ง การสนับสนุนจากภาคิเครือข่ายภาคประชาชนในท้องถิ่นย่อมเป็นพื้นฐานที่ดีต่ออนาคตทางการเมืองของตน และยัง

ฝึกฝนทักษะทางการบริหารงานในท้องถิ่นอีกด้วย รัฐบาลควรกำหนดให้การปกครองท้องถิ่น เป็นการแบ่งเบาภาระจากรัฐบาล ซึ่งเป็นหลักสำคัญของการกระจายอำนาจ เนื่องจากการกิจของรัฐบาลมีอยู่อย่างกว้างขวาง นับวันจะขยายเพิ่มขึ้น ขณะที่แต่ละท้องถิ่นย่อมมีปัญหาและความต้องการที่แตกต่างกัน ควรศึกษาเรื่องการปกครองท้องถิ่นทำให้ภาคีเครือข่ายภาคประชาชนรู้จักท้องถิ่นการปกครองตนเอง การปกครองตนเองมิใช่เป็นการปกครองอันเกิดจากคำสั่งเบื้องบน หัวใจของการปกครองระบอบประชาธิปไตย ประการหนึ่งก็คือ กลไกการป้องกัน การทุจริตเลือกตั้งท้องถิ่น โดยเป็นการที่ภาคีเครือข่ายภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครอง เป็นข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาวิจัยต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- โกวิทย์ พวงงาม. (2559). สภาพปัญหาและสาเหตุการทุจริตคอร์รัปชันในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.). เรียกใช้เมื่อ 15 กรกฎาคม 2563 จาก <http://www.anticorruption.in.th/2016/th/detail/643/>
- ณัชชานุช พิชิธนารัตน์. (2561). การทุจริตเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรี. วารสารสหวิทยาการวิจัย ฉบับบัณฑิตศึกษา, 7(1), 72-81.
- ทัตตนัย คุ่มครอง. (2559). การศึกษาเปรียบเทียบการทุจริตเลือกตั้งขององค์การบริหารส่วนตำบล. ใน วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการเมืองและยุทธศาสตร์การพัฒนา. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ผู้ให้ข้อมูลสำคัญกลุ่มที่ 1. (26 มิถุนายน 2563). สภาพปัญหาด้านภาคีเครือข่ายกับกลไกการป้องกันการทุจริตเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์. (ชูศักดิ์ คำล้น, ผู้สัมภาษณ์)
- ผู้ให้ข้อมูลสำคัญกลุ่มที่ 2. (7 กรกฎาคม 2563). ปัจจัยภาคีเครือข่ายกับกลไกการป้องกันการทุจริตเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์. (ชูศักดิ์ คำล้น, ผู้สัมภาษณ์)
- ผู้ให้ข้อมูลสำคัญกลุ่มที่ 3. (9 กรกฎาคม 2563). แนวทางภาคีเครือข่ายกับกลไกการป้องกันการทุจริตเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์. (ชูศักดิ์ คำล้น, ผู้สัมภาษณ์)
- สมัย สายอ่อนตา. (2562). แนวโน้มที่อดีตข้าราชการจะได้รับการเลือกตั้งเป็นผู้บริหารท้องถิ่น. วารสารการศึกษาและวิจัยเชิงพุทธ, 5(2), 222-238.
- สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์. (2562). ความรู้เกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่นและวัฒนธรรมทางการเมือง, เอกสารเผยแพร่สาระน่ารู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งท้องถิ่น ชุดที่ 2. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มิติใหม่.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2554). พัฒนาประชาธิปไตย พัฒนาการเมืองไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- เอกพร รักความสุข. (2559). การวิจัยเชิงคุณภาพ : หลักการและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เดือนตุลา.

Mariya Polner and Robert Ireland. (2010). Overview of Literature on Corruption. World Customs Organization. Retrieved March 10, 2020, from www.wcoomd.org